

ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРА

Егоров Ігор Юрійович — член-кореспондент НАН України, завідділу ДУ “Інститут економіки та прогнозування НАН України”, вул. Панаса Мирного, 26, м. Київ, Україна, 01011; +38 (044) 280-14-02, +38 (099) 152-47-49; igor_yegorov1@ukr.net; ORCID: 0000-0002-3829-6383

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

Yehorov I. Yu. — Corresponding Member of NAS of Ukraine, Head of Department, Institute of Economics and Forecasting, National Academy of Sciences of Ukraine, 26, Panas Mirnyi Str., Kyiv, Ukraine, 01011; +38 (044) 280-14-02, +38 (099) 152-47-49; igor_yegorov1@ukr.net; ORCID: 0000-0002-3829-6383

ІНФОРМАЦІЯ ОБ АВТОРЕ

Егоров И.Ю. — член-корреспондент НАН Украины, завотделом ГУ “Институт экономики и прогнозирования НАН Украины”, ул. Панаса Мирного, 26, г. Киев, Украина, 01011; +38 (044) 280-14-02, +38 (099) 152-47-49; igor_yegorov1@ukr.net; ORCID: 0000-0002-3829-6383

УДК 331.341.1

В. Д. ПАРХОМЕНКО, д-р техн. наук, професор

С. СЕКІ, студент

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ ПРОДУКТ ЯК ОСНОВА МАТЕРІАЛІЗАЦІЇ І РОЗВИТКУ

Резюме. Метою статті є уточнення категорії “інтелектуальний продукт”, яка матеріалізується, а також визначення впливу інтелектуального продукту на структуру цивілізаційного розвитку, управлінську та виховну роботу. Аналізуючи інтелектуальний продукт як основу сучасного соціально-економічного розвитку, можна зробити висновок, що матеріалізується енергетична його частина, а саме — знання. Формуються знання при поєднанні трьох природних вимог закону (формування мети, створення знання і його впровадження) з використанням власних рис, тобто бажання, яке базується на вірі та волі. Відповідно до положень нової економічної теорії П. Ромера людина стає стратегічним ресурсом і метою соціально-економічного розвитку. Тому відбувається зміна моделі взаємодії людини з суспільством шляхом знаходження компромісу в системі “людина–суспільство”. Відбувається переорієнтація свідомості в бік формування соціальної економіки.

Ключові слова: інтелектуальний продукт, знання, уміння, бажання, людина, соціальна економіка, модель.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

При сучасному соціально-економічному розвитку відбувається швидкий перехід від матеріальної економіки до економіки знань. Свідченням цього є зміна економічної теорії постіндустріальної економіки. Якщо попередні два етапи цивілізаційного розвитку описувалися економічною теорією К. Маркса, де основою були ресурси і фізична праця, то в постіндустріальній економіці 60% розвитку, відповідно до економічної теорії Р. Солоу і П. Ромера, відбувається за рахунок створення і впровадження нових знань [1–3].

Знання є інтелектуальним продуктом діяльності людини, а тому на сучасному етапі цивілізаційного соціально-економічного розвитку знання є основою прогресу, відтак і вагомість людини значно зростає. Слід нагадати, що матеріалізація інтелектуального продукту значною мірою залежить від створеної національної інноваційної системи, ефективність якої базується на вигідній взаємодії системи “люди-

на – суспільство”, що й обумовлює актуальність статті.

Метою статті є уточнення структури інтелектуального продукту і категорії, яка матеріалізується, та її впливу на структуру цивілізаційного розвитку, а також перегляд значення людини на етапі сучасного соціально-економічного розвитку.

АНАЛІЗ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Аналіз наукових праць свідчить про те, що є значна кількість визначень сучасного соціально-економічного розвитку, наприклад, наступні вчені дотримуються термінів різного значення і тлумачення: Д. Белл — “постіндустріальне суспільство”, Р. Хейлбронер — “постіндустріальний капіталізм”, Р. Дарендорф — “посткапіталістичне суспільство”, О. Тоффлер — “суспільство третьої хвилі”, Дж. Стіглер — “інформаційна економіка”, У. Ходсон — “епоха інтелектуального капіталу”, Х. Перкін — “суспільство професіоналів” тощо. Така кількість визначень нового

соціально-економічного розвитку свідчить про особливість і важливість процесів, які відбуваються сьогодні навколо нас [4–6]. Але варто підкреслити: всі вчені сходяться на тому, що в основі розвитку — інтелектуальний продукт людини.

Сучасне суспільство спрямоване на динамічний пошук і потребу в нових видах продукції, що містить інтелектуальну складову. Цей процес є фундаментом інтелектуальної діяльності, котра продукується управлінською працею, ґрунтованою на знаннях. Сучасна праця людини повинна вже розумітися не в її традиційному сприйнятті — як засіб виробництва матеріальних благ, а на формуванні нової системи — інтелектуального суспільства як соціально-економічної категорії, де фігурує виробництво нематеріальних, віртуальних благ [7–9].

У науковій літературі існує безліч визначень інтелектуального продукту, в яких результат інтелектуальної діяльності розглядається з різних точок зору щодо сфер його застосування, що, в свою чергу, не дозволяє чітко визначити його загальну сутність [10–12].

Узагальнюючи напрацювання в галузі дослідження інтелектуального продукту, слід виявити його основні властивості, характеристики та відмінні риси, що саме дозволить визначити його сутність як особливого продукту, який став основою сучасного прогресу.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕНЬ

У зв'язку з наявністю у науковій літературі багатьох визначень інтелектуального продукту, його розуміння, візьмемо за основу для аналізу категорію “інтелектуальний продукт” із економічної енциклопедії.

Інтелектуальний продукт — результат інтелектуальної, розумової, духовної та творчої діяльності, втілений у відкриттях, винаходах, патентах, наукових звітах і доповідях, проєктах, раціоналізаторських пропозиціях, творах літератури, мистецтва, музики та інших [13]. У наведеному загальноприйнятому визначенні інтелектуального продукту об'єднано дві стадії його формування. До першої стадії віднесено результат інтелектуальної, розумової, духовної та творчої діяльності, а до другої — все те, що є результатом переведення першої стадії створення інтелектуального продукту в матеріальну продукцію.

Отже, є стадія досягнення мети в енергетичному варіанті і стадія матеріалізації енергетичного варіанту в матеріальну продукцію чи послугу. Ці стадії взаємопов'язані, але в технологічному і сутнісному вимірі вони принципово відрізняються між собою.

У знаменитій статті, опублікованій у 1905 р., Ейнштейн об'єднав масу та енергію у простій формулі, яка з тих пір всім відома: $E = mc^2$. До Ейнштейна концепції маси і енергії у фізиці розглядалися окремо. Ейнштейн поєднав матерію, енергію і рух у взаємопов'язану систему існування природи. Геніальний учений довів, що закон збереження маси, як і закон збереження енергії, є частинами більш загального закону маси-енергії. Ейнштейн довів, що завдяки фундаментальному зв'язку між цими двома поняттями матерію можна перетворити в енергію, і навпаки — енергію в матерію.

Висновки відомого вченого відповідають сутності закону природи, який доводить, що будь-яка діяльність у зовнішньому середовищі має три стадії: формування мети, створення знання для досягнення мети і матеріалізація знання в продукцію [14]. Усе починається з голови, а іншими словами — досягти мети можливо тільки після знаходження спочатку віртуального варіанту розв'язання проблеми, а це і є знанням вирішення проблеми. Так, результат першої стадії створення інтелектуального продукту — це **знання**, яке є власністю людини [3].

Розглянемо категорію “знання” з позиції розуміння сутності знання, значення його використання у формуванні економічних, соціальних і управлінських систем. Використання знань має свою давню історію. Вчені в своїх дослідженнях завжди приділяли увагу розумінню терміна “знання” особливо в контексті значення і трактування ролі фундаментальної і прикладної наук, результатом діяльності яких є знання.

За визнанням міжнародних експертів загальної класифікації знань сьогодні не існує, але є різні авторські їх класифікації. Так, у роботі Н. Нонакі та Г. Такеучі [14] знання поділені на неявні, або скриті, і явні, або документовані. Цієї класифікації дотримується і сьогодні значна кількість вчених і на її основі розробляються свої підходи до класифікації знань. Автори цієї класифікації вважають одним із основних факторів практичної цінності компаній здатність сприймати і генерувати знання. Досягнення цієї мети пов'язано зі сприйняттям знань у двох визначеннях: неявних (індивідуальних) і явних (офіційно визнаних). Перші відносяться до знань, які створюються індивідуумом за рахунок навичок, уміння, досвіду, індивідуальним інтелектом, а другий вид знань є результатом оприлюднення створених людиною наукових знань.

Знання можуть переходити з однієї групи до іншої. Частина знань суб'єкта може перейти в явну форму і бути задокументована (наприклад,

курс лекцій), або в частково явну форму. Знання є фундаментом прогресу.

Природа вимагає від людини в обов'язковому порядку в будь-якій дії поєднувати в одне ціле три важливі складові: мету, або ціль, створення знання для досягнення цілі і використання можливостей оточуючого середовища для досягнення мети. Виконати три обов'язкові умови можливо за наявності **бажання**, яке базується на вірі та волі. При єднанні вимог закону природи з власними можливостями людини створюються умови для перетворення знання в матеріальну продукцію. У процесі поєднання вимог природи з творчим потенціалом людини відбувається концентрація енергії на досягненні поставленої цілі.

Усе у природі є енергією в рухомій, швидкій і легкій формах. Енергія психічної діяльності людини має можливість приймати будь-яку форму і ця можливість закладена природою. Знання, створені людиною для досягнення цілі, є величезною і потужною силою. Окремі думки не мають можливості матеріалізуватися в наші дії. Ефект досягнення знанням потужної сили за рахунок об'єднання складових можливо порівняти зі збільшувальним склом, яке збирає промінь у єдиний пучок на листі паперу і ми бачимо результат матеріалізації сконцентрованої енергії. Папір починає горіти.

Відповідно до роботи [3] **знанням є результат збору, обробки і аналізу інформації під мету**. Кожна окрема використана інформація має свою енергію, а зібрана і проаналізована інформація, зафіксована у вигляді знання, має величезну об'єднуючу силу, а тому і матеріалізується у вигляді сформованої мети.

Оскільки ціль має соціальне значення, то соціум створює умови для матеріалізації сформованого індивідуумом знання. Досягнення сприятливих умов для матеріалізації знання у суспільстві формується у вигляді національної інноваційної системи [16].

Людина одночасно є індивідуальною і соціальною, а тому постійно відбувається активна взаємодія людини та суспільства. Індивідуальна складова реалізується за допомогою економічної системи "інформація – людина – знання", а соціальна функція реалізується за рахунок взаємодії соціальної системи "суспільство – людина" [3]. Розгляд взаємодії економічної і соціальної систем дає можливість відповісти на безліч виникаючих запитань сьогодення.

Розгляд взаємодії цих двох систем створює можливість сформулювати і побачити критерії і важелі управління економікою в умовах інноваційного розвитку як на державному рівні, так і на рівні будь-якої організації. Особливо це ак-

туально сьогодні, коли розвиток відбувається за активної участі в суспільних відносинах окремої людини. Відомо, що окремих індивідуум ефективно і активно може працювати в умовах збалансованої взаємодії суспільства і людини. Суспільство і людина в постіндустріальному етапі розвитку стають **взаємозалежними**.

Рух розвитку до суспільства знань — це єдина і правильна альтернатива. Перехід до суспільства знань тягне за собою зміну форм життя [16].

Розвиток інформаційно-знаннєвого суспільства свідчить про те, що стадії інтеграції і соціалізації створюють нові якісні можливості для ефективної взаємодії людини і суспільства, але для взаємовигідної співпраці людини і суспільства важливими є не тільки технологічні стадії формування інформаційного суспільства, а й їхнє нормативно-законодавче наповнення, правила та вимоги і норми, які закладаються і функціонують у соціальній системі "суспільство – людина".

У сучасних умовах розвитку відбувається тісне переплетення інтересів і можливостей суспільства і людини, збільшується їхня взаємозалежність у процесі створення та впровадження знання на стадії його матеріалізації. Збільшуються можливості кожної зі складових соціальної системи. Людина і суспільство вимушені діяти за однаковими векторами, спрямованими на досягнення єдиної конкретної мети. Розбалансування інтересів суспільства і людини неприпустиме. Людина є ключовою фігурою як в економічній системі "інформація – людина – знання", так і в соціальній системі "суспільство – людина" [17].

У сучасних умовах інтереси людини і суспільства все більше стають взаємозалежними одне від одного. Ось чому на злагоджену взаємодію людини і суспільства значною мірою впливає система державного управління. В умовах розвитку інтелектуальної економіки відкритий і зрозумілий діалог взаємодії суспільства, держави, бізнесу і окремої людини починає відігравати вирішальну роль. Соціальний інтелектуальний рівень держави є базою для творчого розвитку індивідуума та забезпечує інтеграцію досвіду окремих особистостей у суспільний досвід і навпаки.

Отже, економічний і соціальний розвиток активізується, коли представники державної влади, корпоративного сектору і громадського суспільства створюють можливості для розвитку творчої праці окремої людини, яка перетворює інформацію у знання.

Принцип соціальності людини закладено в самій сутності людини. "Індивідуальна авто-

номія” і одночасна “належність до цілого” притаманні людині. Принципи “індивідуалізації” і “соціалізації” — категорії природного характеру. Індивід завжди виправдовує власну поведінку і свою психологічну автономію. Подвійність нашої свідомості, яка управляє поведінкою людини, стає теж предметом досліджень.

Такі риси людини, як творчість, винахідливість, уміння знаходити варіанти розв’язання проблем, уміння формулювати ідею, спрямовану на боротьбу за виживання людини, а потім уже на задоволення інших соціальних потреб. Інтелект підштовхує людину до безкінечного інтелектуального змагання з іншими суб’єктами.

Оскільки людина — автор і володар знань, які є фундаментом в сучасному соціально-економічному розвитку [1, 2], то значення людини кардинально змінюється. Але, на жаль, людина в теоретико-економічному аналізі все ще розглядається однобоко і спрощено, а тому система “індивідуальне–соціальне” входить у протиріччя, а це, в свою чергу, вимагає докорінних змін життєдіяльності майже в усіх сферах нашого життя [10, 18–20].

Отже, на нашу думку, стають актуальними дослідження умов функціонування діалектичної системи взаємодії “**соціально-економічних складових**” розвитку суспільства, яка базується на розумінні сучасної ролі людини у взаємозв’язку економіки і людського розвитку. Дослідження цієї діалектичної системи можуть відігравати роль ключа до усвідомлення глибинних засад людського, трудового виміру економіки, мети її розвитку, потреби соціалізації економічного простору.

Виникнення протиріч у взаємодії систем “інформація – людина – знання” з системою “суспільство – людина” можливо пояснити домінуванням підходів розуміння, за яких **соціальний чинник** усе ще розглядається як **похідний** від економічного, що надає соціальному, людському розвитку ознак вторинності.

Відповідно до положень нової економічної теорії П. Ромера людина стає стратегічним ресурсом і метою соціально-економічного розвитку, а при теоретико-методологічному аналізі взаємодії людини і економіки, людина стає домінантою її розвитку. Трансформація індустріальної економіки в постіндустріальну, або економіку знань, відкриває нові можливості для розвитку особистості, її самореалізації. Водночас ця трансформація створює низку чинників, за яких розбудова економіки знань здійснюється на подоланні постійно виникаючих протиріч, які з’являються через нові виклики та випробування, з яким економічно активна людина і

в майбутньому буде мати справу. Треба бути готовим до відповіді на безліч нових запитань, які виникають у людини. Значні завдання посталя вже нині перед кожною свідомою людиною, а особливо перед науковцями — розпізнати, усвідомити важливість викликів сучасності, оцінити свій потенціал і можливості, дати відповідь на них з тим, щоб навколишній світ був безпечнішим, справедливим, сприятливим для сталого розвитку.

Розв’язання проблем поведінки індивідуальної особи і формування правил функціонування соціуму в умовах формування національної інноваційної економіки сьогодні стають актуальними і переходять до рівня обов’язкових.

Розглянемо умови, за яких реалізується інформаційно-знаннева модель діяльності людини. До таких вимог можна віднести наступні три: людина повинна знати відповідь на запитання “для чого” це робити, обґрунтувати і показати своє знання розв’язання проблеми, знати, як це *зробити* і мати *бажання* це зробити. Модель реалізації інформаційно-знанневого, творчого підходу до формування характеру і поведінки людини наведена на **рис. 1**.

Орієнтуючись на підвищення ефективності створення і використання інтелектуального продукту за рахунок одночасної взаємодії знання, уміння і бажання, від яких залежить якість і результативність праці, з’являється необхідність розробляти нові підходи до формування творчої і активної людини, яка відповідала б сучасним вимогам ринку праці.

Ще раз звернемо увагу, що реалізація мети здійснюється в два етапи: *перший* — створення нового знання для досягнення мети (етап творчості); *другий* — створення фізичної продукції (етап впровадження).

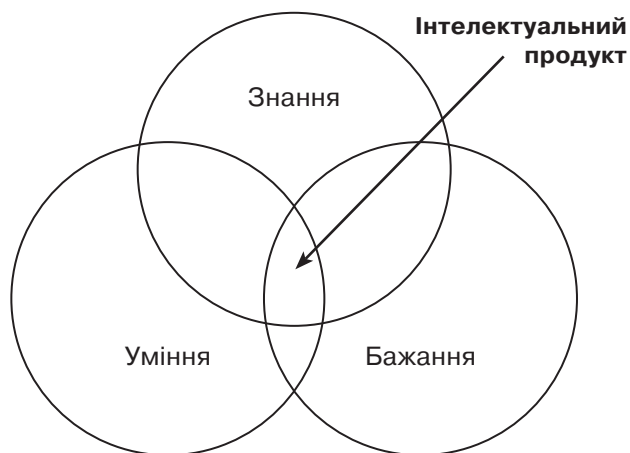

Рис. 1. Модель формування і реалізації інтелектуального продукту

Перше творіння відбувається на рівні уяви, або інформаційного моделювання, а друге — реалізація уяви у матеріальному вимірі. Це свідчить про необхідність створення суспільством вигідних умов для творчої праці одночасно за двома напрямками трудової діяльності людини. Обидва напрями діяльності тісно взаємопов'язані та доповнюють одне одного.

З цього випливає, що пріоритетним завданням будь-якої організації і суспільства загалом має стати процес розвитку сфери інформаційно-аналітичної діяльності, розвитку економіки інформації і економіки знань. Задачі вчених, а також керівників розвинутих країн, які розуміють важливість економіки знань, спрямовані на швидкий перехід до інформаційно-знанневих суспільств.

Людина постійно взаємодіє з інформацією. Результати наукових досліджень свідчать, що особистість сприймає навколишнє середовище за допомогою інформації. Природа і людина функціонують завдяки інформації, яка є і основою управління функціональними системами, і нескінченним джерелом творчості.

Специфіка взаємодії мозку людини з інформацією залежить від особливостей функціонування свідомості та підсвідомості. Людина сприймає тільки ту інформацію, що спрямована на її увагу. Враховуючи індивідуальність сприйняття інформації і життєвий досвід, можна стверджувати, що у кожної особистості функціонує індивідуальна модель сприйняття і обробки інформації. Модель, сформована людиною для розуміння світу, залежить від досвіду і принципів поведінки людини. Так, кожна людина функціонує в індивідуальній реальності, що є, з одного боку, причиною виникнення проблем у спілкуванні, а з іншого — основою творчості та прогресу.

ВИСНОВКИ

Аналізуючи інтелектуальний продукт як основу сучасного соціально-економічного розвитку, можна дійти висновку, що матеріалізується енергетична його частина, а саме — знання, які формуються при поєднанні трьох природних вимог закону (формування мети, створення знання і його впровадження) за використанням власних рис, а саме — бажання, яке базується на волі. Відповідно до положень нової економічної теорії П. Ромера людина стає стратегічним ресурсом і метою соціально-економічного розвитку, а тому відбувається зміна моделі взаємодії людини з суспільством шляхом знаходження компромісу в системі “людина – суспільство”. Відбувається переорієнтація свідомості в бік формування соціальної економіки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. *Solow R.M.* A contribution the theory of economical growth / R.M. Solow // *Quarterly Journal of Economics.* — 1956. — P. 3–4.
2. *Ромер П.* Растущий оборот прибылей и долгосрочный экономический рост / П. Ромер // *Журнал политической экономики.* — 1986. — № 94, октябрь. — С. 1002–1011.
3. *Пархоменко О.В.* Теоретичні основи системи “інформація – знання” : навчальний посібник / О.В. Пархоменко. — К. : Держ. ін.-т інтел. власн., 2008. — 172 с.
4. *Bell D.* The Social Framework of the International Society, in Derticizous, Michael L. and Moses, Joel (eds.). — 1979. — P. 163–211.
5. *Уэбстер Ф.* Теория информационного общества / Ф. Уэбстер. — М. : Аспект Пресс, 2004. — 400 с.
6. *Castells M.* The Informational City: Information Technology, Economic Restructuring and the Urban-Regional Process / M. Castells. — Oxford : Blackwell, 1989.
7. *Гришнова О.А.* Людський капітал: формування в системі освіти і професійної підготовки / О.А. Гришова. — К. : Товариство “Знання”, 2001. — 254 с.
8. *Друкер П.* От капитализма к обществу знания. Новая постиндустриальная волна на Западе / под ред. В. Л. Иноземцева. — М. : Асадетша, 1999. — с. 29.
9. *Європейська комісія ООН.* До економіки знань. Регіональний звіт. — Нью-Йорк : Женева, 2002 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.unecse.org/operact/enterp/documents/coverpageregion.pdt23>.
10. *Шкурувій О.В.* Інтелектуальний капітал у суспільному відтворенні: дис. д-ра екон. наук / О.В. Шкурувій. — К., 2009. — 373 с.
11. *Гава Ю.В.* Інтелектуальний капітал: сутність та зростання ролі в розвитку економіки: дис. д-ра екон. наук / Ю.В. Гава. — К., 2009. — 207 с.
12. *Шевчук О.Б.* Інформаційний капітал: його сутність і види / О.Б. Шевчук // *Економічна теорія.* — 2005. — № 1. — С. 41–48.
13. *Економічна енциклопедія.* У трьох томах. Т. 1 / Редкол.: С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін. — К. : Видавничий центр “Академія”, 2000. — 864 с.
14. *Стивен Р. Кови* Семь навыков высокоэффективных людей / Стивен Р. Кови. — Л. : Вид-во “Світ”, 2001. — 452 с.
15. *Нонака Икуджиро* Компания — создатель знания. Зарождение и развитие инноваций в японских фирмах / Нонака Икуджиро, Токеучи Хиротака [пер. с англ.]. — М. : Олимп-бизнес, 2002. — 384 с.
16. *Федулова Л.І.* Економіка знань у контексті поглядів Пітера Друкера // *Економічна теорія.* — 2007. — № 3. — С. 86–99.
17. *Пархоменко В.Д.* Система “інформація – знання” в інноваційній діяльності / В.Д. Пархоменко, А.В. Пархоменко // *Информационное общество: состояние и перспективы : междунар. научн.-прак. конф., 2007 г.: тезисы докл.* — Алматы, 2007. — С. 309-310.
18. *Пархоменко О.В.* Інтелектуальний капітал як інтегрований чинник інноваційного розвитку : монографія / О.В. Пархоменко, А.О. Пархоменко. — Хмельницький ХмЦНІІ, 2012. — 162 с.
19. *Иванова Л.* Человек в потоке перемен / Л. Иванова. — К. : Интерсервис, 2015. — 198 с.
20. *Колот А.* Людина і нова економіка: теоретико-методологічний аналіз взаємодії та доміант розвитку / А. Колот, О. Кравчук / *Економічна теорія.* — 2015. — № 1. — С. 5–25.

REFERENCES

1. *Solow R.M.* (1956) A contribution the theory of economical growth. *Quarterly Journal of Economics*, pp. 3–4.
2. *Romer P.* (1986) Rastushchij oborot pribylej i dolgosrochnyj ehkonomicheskij rost [Rising turnover profits and long-term economic growth]. *Zhurnal politicheskoy ehkonomii* [Journal of political economy], Vol. 94, pp. 1002–1011.
3. *Parkhomenko O.V.* Teoretychni osnovy systemy “informatsiia – znannia” [Theoretical foundations of the “information-knowledge” system] a manual. Kyiv (in Ukr.): Derzh. in-t intel. vlasn. Publ., 2008, 172 p.
4. *Bell D.* The Social Framework of the International Society, in Derticizous, Michael L. and Moses, Joel (eds.), 1979, pp. 163-211.
5. *Uebster F.* (2004) Teoriya informatsionnogo obshchestva [Theory of Information Society]. Moscow (in Russ.): Aspekt Press Publ., 400 p.
6. *Castells M.* (1989) The Informational City: Information Technology, Economic Restructuring and the Urban-Regional Process. Oxford: Blackwell.
7. *Hrishnova O.A.* (2001) Liudskiy kapital: formuvannia v systemi osvity i profesiinoy pidhotovky [Human Capital: Formation in the System of Education and Training]. Kyiv (in Ukr.): Tovarystvo “Znannia” Publ., 254 p.
8. *Druker P.* (1999) Ot kapitalizma k obshchestvu znaniya. Novaya postindustrialnaya volna na Zapade [From capitalism to the knowledge society. A new post-industrialist wave in the West] Ed. V. L. Inozetseva. Moscow (in Russ.): Asadetsha Publ., 29 p.
9. Yevropeiska komisiia OON. Do ekonomiky znan. Regionalnyi zvit [European Commission. To the knowledge economy. Regional report]. New York: Zheneva, 2002 Available at: <http://www.unece.org/operact/enterp/documents/coverpagregion.pdt23>.
10. *Shkuruvii O.V.* Intelektualnyi kapital u suspilnomu vidtvorenni [Intellectual capital in social reproduction] dis. ... doc. Sc. in Econ. Kyiv (in Ukr.), 2009, 373 p.
11. *Hava Yu.V.* Intelektualnyi kapital: sutnist ta zrostan- nia roli v rozvytku ekonomiky [Intellectual capital: the essence and growth of the role in economic development] dis. ... doc. Sc. in Econ. Kyiv (in Ukr.), 2009, 207 p.
12. *Shevchuk O.B.* (2005) Informatsiinyi kapital: yoho sutnist i vydy [Information capital: its essence and types]. *Ekonomichna teoriia* [Information capital: its essence and types]. Vol. 1, pp. 41–48.
13. *Ekonomichna entsyklopediia* (2000) [Economic Encyclopedia] Three volumes. Vol. 1. Redkol.: S. V. Mochernyi at al. Kyiv (in Ukr.): Vydavnychiy tsentr “Akademiiia” Publ., 864 p.
14. *Stiven R. Kovi* (2001) Sem navykov vysokoeffektivnykh lyudey [Seven skills of highly effective people]. Lviv (in Ukr.): Svit, 452 p.
15. *Nonaka Ikudzhiro, Takeuchi Khirota* (2002) Kompaniya — sozdatel znaniya. Zarozhdenie i razvitie inovatsiy v yaponskikh firmakh [The company is the creator of knowledge. Origin and development of innovation in Japanese firms]. Transl. from English. Moscow (in Russ.): Olimp-biznes Publ., 384 p.
16. *Fedulova L.I.* (2007) Ekonomika znan u konteksti pohliadiv Pitera Drukera [Economics of knowledge in the context of Peter Drucker's views]. *Ekonomichna teoriia* [Economic Theory]. Vol. 3, pp. 86–99.
17. *Parkhomenko V.D., Parkhomenko A.V.* (2007) Sistema “informatsiya – znanie” v innovatsionnoy deyatelnosti [Information-knowledge system in innovation activity]. *Informatsionnoe obshchestvo: sostoyanie i perspektivy* [Information society: state and prospects] Intern. scientific-practical. conf. Almaty, pp. 309–310.
18. *Parkhomenko O.V., Parkhomenko A.O.* (2012) Intelektualnyi kapital yak intehrovanyi chynnyk innovatsiinoho rozvytku [Intellectual capital as an integrated factor of innovation development] monograph. Kyiv (in Ukr.): Khmelnytskyi KhmTSNII Publ., 162 p.
19. *Ivanova L.* (2015) Chelovek v potoke peremen [Man in a stream of changes]. Kyiv (in Ukr.): Interservis Publ., 198 p.
20. *Kolot A., Kravchuk O.* (2015) Liudyna i nova ekonomika: teoretyko-metodolohichniy analiz vzaiemodii ta dominant rozvytku [Man and the New Economy: Theoretical and Methodological Analysis of Interaction and Developmental Trends]. *Ekonomichna teoriia* [Economic Theory]. Vol. 1, pp. 5–25.

V. D. Parkhomenko, Doctor of Science in Engineering, Professor

S. Seki, student

INTELLECTUAL PRODUCT AS THE BASIS OF MATERIALIZATION AND DEVELOPMENT

Abstract. *The purpose of the article is to refine the category of “intellectual product”, which materializes, and it is also important to determine the influence of the intellectual product on the structure of civilizational development, management and educational work. In analyzing the intellectual product as the basis of modern socio-economic development, we can conclude that its energy part is materialized, namely knowledge. Knowledge is formed by combining the three natural requirements of the law (the formation of a goal, the creation of knowledge and its implementation) and by using its own features, that is, a desire based on faith and freedom. In accordance with the provisions of the new economic theory of P. Romer, a person becomes a strategic resource and the goal of social and economic development. Therefore, there is a change in the model of human interaction with society by finding a compromise in the “human – society” system. There is a reorientation of consciousness towards the formation of the social economy.*

Keywords: *intellectual product, knowledge, skills, desires, man, social economy, model.*

В. Д. Пархоменко, д-р техн. наук, профессор

С. Секи, студент

ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНЫЙ ПРОДУКТ КАК ОСНОВА МАТЕРИАЛИЗАЦИИ И РАЗВИТИЯ

Резюме. *Целью статьи является уточнение категории “интеллектуальный продукт”, которая материализуется, а также определение влияния интеллектуального продукта на структуру цивилизационного развития,*

управленческую и воспитательную работу. Анализируя интеллектуальный продукт как основу современного социально-экономического развития, можно сделать вывод, что материализуется энергетическая его часть, а именно — знания. Формируются знания при сочетании трех природных требований закона (формирование цели, создание знания и его внедрение) с использованием собственных черт, то есть желаний, основанного на вере и свободе. В соответствии с положениями новой экономической теории П. Ромера человек становится стратегическим ресурсом и целью социально-экономического развития. Поэтому происходит изменение модели взаимодействия человека с обществом путем нахождения компромисса в системе “человек – общество”. Происходит переориентация сознания в сторону формирования социальной экономики.

Ключевые слова: интеллектуальный продукт, знания, умения, желания, человек, социальная экономика, модель.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРІВ

Пархоменко Володимир Дмитрович — д-р техн. наук, професор, радник в.о. директора Українського інституту науково-технічної експертизи та інформації, вул. Антоновича, 180, м. Київ, Україна, 03680; +38 (044) 521-00-45; iiv1director@gmail.com

Секи Стефан — студент II курсу Київського національного торговельно-економічного університету, 02156, вул. Кіото, 19, м. Київ, Україна; +38 (044) 513-33-48.

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

Parkhomenko V.D. — Doctor of Science in Engineering, Professor, Adviser of Ukrainian Institute of Scientific and Technical Expertise and Information, 180, Antonovycha Str., Kyiv, Ukraine, 03680; +38 (044)521-00-45; iiv1director@gmail.com

Seki S. — student of Kiev National University of Trade and Economics, 19, Kioto Str., Kyiv, Ukraine, 02156; +38 (044) 513-33-48.

ИНФОРМАЦИЯ ОБ АВТОРАХ

Пархоменко В.Д. — д-р техн. наук, профессор, советник и.о. директора Украинского института научнотехнической экспертизы и информации, ул. Антоновича, 180, г. Киев, Украина, 03680; +38 (044) 521-00-45; iiv1director@gmail.com

Секи С. — студент II курса Киевского национального торгово-экономического университета, 02156, ул. Киото, 19, г. Киев, Украина; +38 (044) 513-33-48

УДК 065.012

М. В. ПОПОВ, н.с.

Н. В. БОГАТЕЛЬ, завсектору

ІНДЕКСАЦІЯ НАУКОВИХ ТЕКСТІВ У МІЖНАРОДНИХ БАЗАХ ДАНИХ

Резюме. Розкрита сутність індексації наукових видань у міжнародних базах даних. Показано характеристики найбільш популярних баз даних наукових видань. Відзначено шкідливість вибору “фейкових” баз даних для просування видання. Показано, що серйозність вибору бази даних для розміщення видання є одним із важелів підвищення його конкурентоспроможності. Наведено основні бази даних, до яких входять українські наукові фахові видання.

Ключові слова: індексація, наукові видання, академічні бази даних, бібліографічні бази даних.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Престижність будь-якого наукового видання розглядається у контексті того, в яких і якої кількості базах даних воно реферується та індексується. Індексація набуває все більш вагомого значення в оцінці наукових досягнень. На основі наукових публікацій і цитувань оцінюються: наукові видання; окремі дослідники;

дослідницькі групи; науково-дослідні інститути, університети; країни.

Індексація допомагає аналізувати цитування. Аналіз цитування є кількісним методом, за допомогою якого визначається, як часто публікація цитується в інших працях. Але використання цитати як показника якості має деякі вади: вибір популярності, а не якості; відображення